

Bibliografia (ważniejsze pozycje)

1. Będkowska –Karmelita A. – Moszna zamek i park. Alkazal, Opole 2009
2. Brzezicki S. – Głębiej przeniknij zabytki Diecezji Legnickiej. Legnica 2012
3. Bzowski K. – Niepołomice - spacerem i rowerem, Kraków 2013
4. Garncarski J. – Karpacza Troja – skansen archeologiczny, Trzcianica 2015
5. Glinka T i Piasecki M. – Cuda Polski. Wydawnictwo Publicat 1999
6. Goryszewski J. – Jawor kościół Pokoju. Wydawnictwo kościelne 2012
7. Jaroszewski T. – Dwory i dworki z Polsce, przewodnik. Warszawa 1997
8. Kalarus J. – Tajemniczy świat Osówki. Maria. Nowa Ruda 2001
9. Kazimierzczuk Z. – Powiat Włodawski, przewodnik. Włodawa 2004
10. Kędziora A. – Kolegiata Zamojska, wyd. Pelikan. Warszawa 1988
11. Kędziora A. – Spacerkiem po Zamościu. Kraków, 1989
12. Kowalczyk M. i Kowalczyk A. – Jura Krakowsko-Częstochowska, 2007
13. Krawcewicz W. –Uroki ziemi szczecineckiej, wyd. SAPIK, Szczecinek 2013
14. Kuczman K. – Kraków, Najkrótszy przewodnik. Wyd. Kier Kraków 2012
15. Kurdwanowski M.i Starski M. – Zamek w Człuchowie, Człuchów 2015
16. Lamparska J. – Magia dolnośląskich zamków, cz.I wyd.II Asia Press 2015
17. Lamparska J. – Magia dolnośląskich zamków, cz. II, wyd. I Asia Press 2012
18. Lechowski A. – Grabarka Góra Krzyży, 2004
19. Łachmańska D. – informacje ustne
20. Przewodnik po Jasnej Górze – Tomziński J. i Kunza K. Paulinianum 2015
21. Malik A. – Śladami zamków i ruin. Publicat, SA, 2012
22. Maraśkiewicz J. i inni, Kodeń – sanktuarium Maryjne, Donatech, 2004
23. Michalik K. – Sanktuarium Krzeszowskie, Krzeszów 2012
24. Monaster św. Onufrego w Jabłecznej, wydawnictwo Aga, Wrocław 2005
25. Osiecka A. i inni – Pałac Książęcy we Wleniu, Wleń 2015
26. Pach J. i inni – Jasna Góra, Sanktuarium Matki Bożej, Częstochowa 2001
27. Pastuszczak J. i inni – Narol. Roksana, Krosno 2003
28. Pawłowski A. – Janowiec nad Wisłą, Agencja „Magic”, Lublin 2015
29. Piaskowski R. – Legnica, wydawnictwo edytor 2009
30. Podlecki J. i Waltoś S. – Collegium Maius UJ; Karpaty, Kraków 1999
31. Polska na weekend, wyd. Pascal, Bielsko Biała 2008
32. Samusik J. – Z biegiem Narwi. Fundacja Sąsiedzi, Białystok 2015
33. Sikorski M. – Otmuchów w kręgu zabytków i historii. Sativa 2011
34. Skowroński J. – Tajemnice zamku Czocha, Agencja Wydawnicza CB, 2010
35. Sołtyk K. – Polskie miasteczka z klimatem. Multico, Warszawa 2011
36. Tyszka A. – Żyjąc wśród leśnych ogrodów. BŚ nr 301 (2012)
37. Wroczyńska E. i Lechowski A. – Wielka Synagoga w Tykocinie. 2004
38. Zamość i Roztocze – Wydawnictwo Maki, Lublin 2009
39. Zamki, dwory i pałace województwa lubuskiego. Zielona Góra 2008
40. Żukowska – Maziarska A. – Podkowa Leśna, Podkowa Leśna 2008
41. Żywiec w kulturze i tradycji – Dorota Firlej. STRADA Bielsko Biała 2011 oraz wiadomości z Internetu

Posłowie

Zaczynajcie Państwo czytać „Wojażę po Polsce” od rozdziału końcowego. Czyli – poświęconego podróży, zygzakiem – po Kraju, zamiast planowanej wycieczki do Kambodży, Tajlandii i Wietnamu. Niegdyś poznałem Autora jako działacza regionalistę i prezesa Towarzystwa Regionalistów Staszowskich. Z czasem okazało się jednak, że także – a może głównie – jest on nie tylko regionalistą, ale – *globtrotterem*. Z wyjątkiem Antarktydy postawił już swe stopy na wszystkich kontynentach. I byłby zapewne kontynuował objeżdżanie i opisywanie krajów egzotycznych, gdyby nie przypadkowy zbieg okoliczności, który mu to akurat uniemożliwił. Stało się to w sierpniu roku 2017. W momencie, kiedy właśnie miał na ukończeniu spisywanie swych doświadczeń z kilkudziesięciu podróży – po Polsce. Ruszył więc w jeszcze jedną podróż krajową, a następnie z marszu napisał o niej 50 stron tekstu. W tym tomie dusza krajowca zwyciężyła więc z duszą światowca. Powiem więcej – miłośnika kraju i patrioty – z obieżyświatem, z kosmopolitą. Aż rwie się tu na usta cytaty z Aleksandra Przędzieckiego: *Obce kraje dobrze jest poznać, swój własny – obowiązek*.

I z tej właśnie wyprawy powstał wspomniany, ostatni rozdział – znacznie obszerniejszy od pozostałych, jakby klucz do zrozumienia postawy Autora i zarazem podsumowanie całości. Obejmuje on długą trasę, podczas gdy pozostałe są odcinkami poświęconymi wybranym miejscom, okolicom i epizodom podróży.

Zadziwiające jest, że dr Maciej Zarębski na każdym ze swych postojów w rozjazdach po Polsce znajduje bliskich znajomych, przyjaciół lub niekiedy ludzi obcych, ale przyjaznych, z którymi znajduje osobisty kontakt. W ten sposób podróżuje on „od człowieka do człowieka”. I jakoś zawsze ma zapewniony nocleg, kolację w bliskim gronie, śniadanko, po czym – rusza w dalszą drogę... W ten sposób realizuje nie tylko cele turystyczne, krajoznawcze, czy podróżnicze, ale coś znacznie głębszego: utrzymuje zażyłość z ludźmi, by nie powiedzieć patetycznie – z Rodakami. A krajobraz i ludzie to w sumie – Ojczyzna.

Tom, który to „Posłowie” zamyka, nazwałbym osobistym dziennikiem podróży lub reportażem krajoznawczym i jednocześnie mogącym spełnić rolę przewodnika turystycznego. Znajdują się w nim szczegółowe dane, wręcz parametry czasowe i przestrzenne, szczegóły opisu trasy z dnia na dzień. Może mniej ciekawe z punktu widzenia czytelnika jest to, że na przykład „nie było miejsca, żeby zaparkować samochód” lub, że w drodze „nastawiłem GPS na Suponin” itp. Ale kiedy już Autor rusza w obchód po danym mieście, które właśnie zwiedza, znajdujemy się wraz z nim w gąszczu osobliwości lokalnych, faktów historycznych, ciekawostek i aktualnych wydarzeń. Podróż tutaj przedstawiona biegnie zawsze „dokądś i po coś” – istotnie śladami historii i kultury. A także śladami ludzi – niekiedy postaci powszechnie znanych, kiedy indziej zapomnianych, lecz godnych zauważenia i odkrycia ich przed Czytelnikiem. Warstwa poznawcza, dokumentalna poszczególnych szlaków i miejsc opisanych w „Wojażach”, ich aura emocjonalna są istotną wartością tej książki.

Przestrzegalbym jednak i młodego, i starszego Czytelnika, żeby uznał za spełnione zapoznanie się z Krajem ojczystym z książek, z przewodników nawet tak atrakcyjnych, jak tom przedstawiany. Trzeba samemu ruszyć w drogę i odbyć podróż tak samo, jak odbył ją Autor „Wojaży po Polsce”. Najlepiej z egzemplarzem w rękę. I tak samo, jak odbywało ją przed nim wielu podróżników, turystów, krajoznawców, choćby ks. Staszic, Wincenty Pol, Zygmunt Gloger, wspomniany Aleksander Przędziecki, czy sam Juliusz Słowacki. A więc – po swoim, osobiście i „na własne oczy”. Wtedy lektura okaże się najbardziej pomocna i owocna.

Osobiście inaczej poznawałem wiele okolic kraju. Było to zresztą w nieco innych czasach, kiedy pokonywało się trasy turystyczne pieszo, autostopem, rowerem, kajakiem... Słowem, była to „turystyka wędrowna” polegająca na stosowaniu prostszych środków komunikacji i zaangażowaniu kultury fizycznej. Doświadczenia dra Zarębskiego są bardziej postępowe – wynikają z realiów epoki powszechnej motoryzacji. Ma to swoje zalety i korzyści – zysk większej szybkości, dalszego zasięgu... Ale ma i poważne wady: z okna samochodu nie czuć zapachu powietrza, mija się osobliwości rzeźby terenu, horyzont wygląda inaczej, nie słychać śpiewu ptaków leśnych, polnych i nadrzecznych, nie grzeje nas ognisko biwaku. Słowem turysta samochodowy kosztem Natury czerpie więcej z Kultury, Architektury, Historii...

Towarzyszką Autora w podróżach po Polsce bywa przeważnie Małżonka (której książka ta jest dedykowana). Ale wyjątkowo bywałem i ja. Zdarzyło się to w roku pozaprzeszłym, 2015, kiedy odbywaliśmy razem objazd Mateczników Kultury i Patriotyzmu Ziemi Łódzkiej i Zachodniego Mazowsza. Wiem mniej-więcej, jak te wojaże wyglądają: gnaliśmy od miejsca do miejsca. A były to: Galeria Instrumentów Folkowych Antoniego Kani w Grodzisku Maz., kościół warowny w Brochowie, dwór w Tułowicach, Fundacja „Ziarno” w Grzybowie, kościół w Kiernozi, pałac w Sannikach, skansen w Nagawkach, pałac w Radziejowicach i na koniec – Muzeum Kresów i Lwowa w dworku Bieniszewicze w Kuklówce. Wszystko to w ciągu jednego dnia! Żał, że w tym tomie Autor nie opisał naszej wspólnej trasy, bo była nadzwyczaj atrakcyjna i pouczająca, choć była też bardzo szybka, zbyt szybka. Ale wierzę, że zrobi to w którejś następnych swych publikacji. I że kiedyś zabierze mnie jeszcze w inną podróż po Matecznikach, może po prawej, wschodniej stronie Wisły. Jest jeszcze jeden rozdział, w którym spotkały się nasze wspólne doświadczenia. To opis mojej rodzinnej miejscowości, Podkowy Leśnej. Autor gości tu często i rezyduje u mnie tak samo jak i u innych znajomków w Kraju. My Podkowanie jesteśmy dumni, że trafiliśmy do beadekera Macieja Zarębskiego.

*24 XII. 2017 r.
Andrzej Tyszkowski*

Ośrodek Świętokrzyskich Mateczników Patriotyzmu i Kultury w Zagnańsku im. Julianny i Jana Zarębskich

Powstał z przekształcenia Ośrodka Regionalizmu Świętokrzyskiego decyzją Zarządu Świętokrzyskiego Towarzystwa Regionalnego w dniu 3 września 2014 roku. W jego skład wchodzi Działy: Patriotyzmu, Kultury Regionalnej, Podróży Edukacyjnych oraz Sala Spotkań Literacko-Historycznych. Jego adres: 26-050 Zagnańsk, ul. Gajowa 15. Patronem ideowym Ośrodka jest marszałek Józef Piłsudski. **Ośrodek można zwiedzać w okresie 15 kwietnia – 30 października każdego roku po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym 602 467 948 lub na adres mailowy maciej.zarebski@onet.eu** Wstęp jest bezpłatny, po zwiedzeniu Ośrodka mile widziany zakup nowości książkowych Biblioteki Świętokrzyskiej po cenach promocyjnych.

Główne zadania stawiane przed Ośrodkiem to:

- stałe gromadzenie czasopiśmiennictwa oraz publikacji książkowych towarzystw regionalnych Ziemi Świętokrzyskiej
- organizowanie Ogólnopolskich „Posiadów w cieniu Bartka”
- organizowanie spotkań z młodzieżą szkolną w ramach edukacji regionalnej i patriotycznej
- organizowanie występów zespołów muzycznych przy wykorzystaniu własnej sceny ogrodowej
- działalność edytorska w ramach serii „Biblioteka Świętokrzyska”, kontynuatorki „Biblioteki Staszowskiej”
- ekspozycja posiadanych zbiorów muzealnych i kronikarskich w kilku pomieszczeniach Ośrodka. Są to: Sala Patriotyzmu poświęcona twórcom Polski Niepodległej, ministrowi Adamowi Bieniowi, Legionom oraz patronom Ośrodka. Sala kultury regionalnej z działami: wydawnictw Biblioteki Staszowskiej i Świętokrzyskiej (obecnie 353 pozycje książkowe), geologii ziemi świętokrzyskiej, pamiątek związanych z Zygmuntem Wójcikiem i jego ukochaną Słowacją (oraz innymi przyjaciółmi Ośrodka), malarstwa twórców świętokrzyskich.

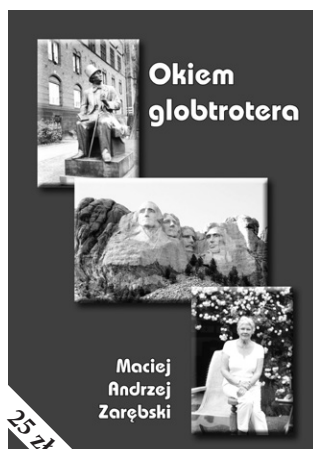
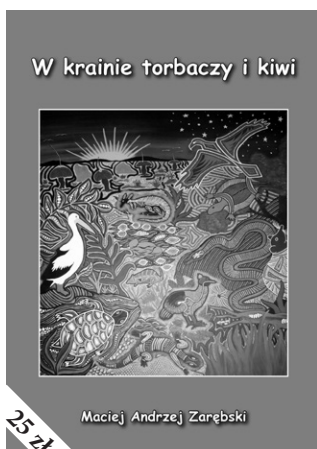
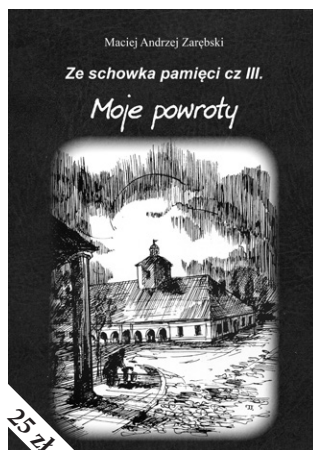
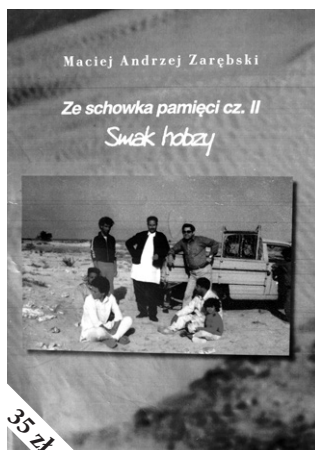

Sala Patriotyzmu

Jest także czynna stała wystawa *Świat w obiektywie Macieja A. Zarębskiego*.

Książki autorstwa Macieja A.Zarębskiego (2013-2017)

Wydawnictwa powyższe można zamawiać pod adresem:
 Świętokrzyskie Towarzystwo Regionalne, 26-050 Zagnańsk, ul. Gajowa 15
 tel. 602 467 948 lub 41 300 15 58, e-mail: maciej.zarebski@onet.eu
 konto: 49 8512 0002 2001 0008 2051 0001 BS Samsonów

Lista sponsorów-subskrybentów

W kolejności wpłat:

1. Zbigniew Dembiński z Łodzi
2. Aleksandra i Grzegorz Przybyłscy z Chicago (USA)
3. Andrzej Jędrychowski z Kielc
4. Halina i Jacek Froniowie z Zagnańska
5. Dorota i Arkadiusz Michalukowie z Kielc
6. Ryszard Żaba z Zakopanego
7. Maria i Jerzy Chodurkowie ze Staszowa
8. Kazimiera i Andrzej Zapałowie z Kielc
9. Ilona i Grzegorz Łąccy z Warszawy
10. Jan Wiaderny z Końskich
11. Longin Kaczanowski z Brwinowa
12. Wawrzyniec Marek Rak z Győr (Węgry)

OFERTA BIBLIOTEKI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

rok 2012

- **Posiady w cieniu Bartka – piórem i w obiektywie** 298 – Zagnańsk, s. 112, cena 25 zł
- **Niedokończone Opowieści z Gór Świętokrzyskich cz. XXI** 299 – Jerzy Fijałkowski, s. 104, cena 20 zł
- **Żyjąc wśród leśnych ogrodów** 301 – Andrzej Tyszka, s. 180, cena 25 zł
- **Lima, Cuzco, Machu Picchu w obiektywie** M.A.Zarębskiego 302 – Zagnańsk, s. 40, cena 20 zł
- **Tryptyk liryczny** 304 – Zdzisław Tadeusz Łączkowski, Zagnańsk, s. 40, cena 10 zł
- **Sakralne znaki pamięci** 305 – Stanisław Eugeniusz Kędzior, s. 128, cena 15 zł
- **Życie jak kwiaty** 307 – Zbigniew Oziębłowski, Kielce, s. 112, cena 30 zł

rok 2013

- **Śladami kultur prekolumbijskich** 308 – Maciej A.Zarębski, s. 48, cena 20 zł
- **W kręgu przyjaźni** 309 – pod redakcją Ludomiry Zarębskiej, s. 216, cena 20 zł
- **Z pogranicza regionalizmu i literatury** 310 – Maciej A.Zarębski, s. 96, cena 10 zł
- **Wyznanie emigranta** 311 – almanach chicagowski, red. M.A.Zarębski, s. 224, c. 25 zł
- **Szlakiem wybranych dworów Kielecczyzny** 312 – M.A.Zarębski, s. 60, cena 30 zł
- **Żyli wśród nas** 314 – red. Macieja A.Zarębskiego, Kielce, str. 224, cena 30 zł
- **Kolaże pamięci** 317 – Maciej Andrzej Zarębski, Zagnańsk, s. 128, cena 20 zł

rok 2014

- **Bielszy odcień marzeń** 318 – Jan Kamiński, Chicago, s. 208, cena 20 zł
- **Co mi leży na wątrobie** 319 – Henryk Wątroba, Zagnańsk, s. 64, cena 12 zł
- **Sentymenty** 320 – Irena Duchowska, Zagnańsk – Kiejdany, s. 140, cena 20 zł
- **Nie tylko Włocławek** 322 – Lucyna Kukomska i Dariusz Ossowski, s. 72, cena 20 zł
- **Przestrzeń czasu** 323 – Maria Mili Purymska, Chicago, s. 72, cena 20 zł
- **W służbie Kościoła i Ojczyzny** 324 – Maciej Andrzej Zarębski, s. 72, cena 20 zł
- **Z Klerykowa w świat** 325 – Maciej Andrzej Zarębski, s. 160, cena 20 zł
- **Zło dobrem zwyciężaj** 326 – almanach chicagowski, red. Maciej A.Zarębski, s. 224, cena 30 zł
- **Historia Odwetu i Jędrusiów** 327 – Włodzimierz Gruszczyński, s. 272, cena 30 zł
- **Abecadło wartości** 328 – Andrzej Tyszka, s. 56, cena 15 zł

rok 2015

- **Pisarze spod znaku Eskulapa. Pro memoria** 330 – s. 88, cena 15 zł
- **Świętokrzyskie Towarzystwo Regionalne (2004-2014)** 331 – M.A.Zarębski, s. 224, c. 20 zł
- **Miasta jak ogrody** 332 – Andrzej Tyszka, s. 84, cena 30 zł
- **Wolanie w ciszy** 333 – Alina Szymczyk, s. 160, cena 25 zł
- **Droga życia – czyny i pasje** 334 – Stanisław Eugeniusz Kędzior, s. 112, cena 15 zł
- **Smak hobzy** 335 – Maciej A.Zarębski, s. 176, cena 30 zł
- **Opowiadania** 337 – Maria Człapińska, s. 136, cena 15 zł
- **...ale było i było...** 338 – Bogdan Dworak, s. 232, cena 30 zł

rok 2016

- **Przemiana wiosny uniesień...** 339 – Zbigniew Dembiński, s. 224, cena 30 zł
- **Podróż w nieznane** 340 – Ireneusz Eric Świętecki, s. 84, cena 20 zł
- **Powroty do źródła** 341 – almanach chicagowski, red. Maciej A.Zarębski, s. 272, cena 30 zł
- **W krainie torbaczy i kiwi** 342 – Maciej A.Zarębski, s. 80, cena 30 zł
- **Co mi leży na wątrobie cz. II** 343 – Henryk Wątroba, s. 56, cena 10 zł
- **Bez ogródek** 344 – Wojciech Kołodziej, s. 88, cena 10 zł
- **Ogrody dzieciństwa** 345 – Ludomira Zarębska, s. 88, cena 15 zł
- **Wiąże nas Wisła** 346 – Lucyna Kukomska, Dariusz Ossowski, s. 112, cena 40 zł
- **Mateczniki Polskości gwarantem dobrej zmiany** 347 – Maciej Andrzej Zarębski, s. 184, cena 30 zł
- **Spółdzielczość pracy Kielecczyzny** 348 – Stanisław Eugeniusz Kędzior, s. 128, c. 10 zł

rok 2017

- **Almanach Rytwiański pisarzy lekarzy** 349 – Maciej Andrzej Zarębski, s. 112, cena 20 zł
- **Szał zamysłów** 350 – Jerzy Przeździecki, s. 384, cena 30 zł
- **List do Świętego Mikołaja** 351 – Jadwiga Wielgat Hejduk, s. 72, cena 10 zł
- **W ogrodach wyobraźni** 352 – Jan Kamiński, s. 104, cena 10 zł
- **Życie w cieniu „cieni”** 353 – Eugeniusz Kulwicki, s. 112, cena 15 zł
- **Łowieckie impresje. Wspomnienia jubileuszowe** 354 – Stanisław Eugeniusz Kędzior, s. 112, cena 10 zł
- **Moje powroty** 355 – Maciej Andrzej Zarębski, s. 144, cena 20 zł
- **Na przestrzeni czasu** 356 – almanach chicagowski, red. Maciej A.Zarębski, s. 304, cena 30 zł
- **Wędrówka** 357 – Lucyna Kukomska, s. 72, cena 10 zł
- **Sto opowieści + jedna** 358 – A.Tyszka & Baltazar K., s. 152, cena 20 zł

Wydawnictwa powyższe można zamawiać pod adresem:

Świętokrzyskie Towarzystwo Regionalne, 26-050 Zagnańsk. ul. Gajowa 15.
Konto: 49 8512 0002 2001 0008 2051 0001 Bank Spółdzielczy w Samsonowie